Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se enumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 3. Brașovŭ, Mercurĭ 4 (16) Ianuarie 1889.

1888—1889.

II.

Amŭ pute ave o ideă despre neliniștea și îngrijirile ce au domnitŭ anulŭ trecutŭ în tóte statele europene, decă amŭ sci de câte orĭ s'a pronunțatŭ în parlamente și s'a scrisŭ în nenumĕratele foi politice din tóte părțile cuvêntulŭ „pace“. N'audiamŭ și nu ceteamŭ mai alesŭ în lunile dintâiu ale anului 1888 decâtŭ de „pace“, care aci era „amenințată“, aci érăși „asigurată“, aci era mai puțină, aci mai multă „speranță“ în „susținerea“ ei.

Cine a amenințatŭ și amenință pacea?

Decă vomŭ întreba pe cei din Berlinŭ, ne vorŭ rĕspunde, că Francesii cu politica lorŭ de rĕsbunare o amenință. De vomŭ face întrebare la oficiulŭ de esterne din Viena ni se va rĕspunde, că Rusia cu pregătirile ei militare la granită o amenință; ér de vomŭ voi sĕ cunóscemŭ părerea celorŭ din Petersburgŭ ne vorŭ spune, că continuele înarmărĭ ale Germaniei și ale Austro-Ungariei și amesteculŭ lorŭ în peninsula balcanică periclitéză pacea Europei.

Cine dér este adevĕratulŭ dușmanŭ alŭ păcii, decă nicĭ una dintre puterĭ nu vrea sĕ trécă ca dușmanulŭ ei?

Póte că ne vomŭ apropia mai multŭ de adevĕrŭ, decă după esperiențele făcute și în anulu trecutŭ vomŭ ḑice, că adevĕratulŭ dușmanŭ alŭ păcii suntŭ nesfêrșitele pregătirĭ de rĕsboiu ale tuturorŭ, carĭ ținŭ lumea europénă într'o continuă încordare, mărindŭ necontenitŭ sarcinele poporelorŭ și dândŭ nascere convingerei, că ne aflămŭ cu toții în ajunulŭ isbucnirei unui groznicŭ rĕsboiu europénŭ și că tótă arta diplomaților de pretutindenĭ nu consistă decâtŭ în aceea, ca sĕ amână de aḑĭ pe mâne decisiunea.

Situațiunea generală a fostŭ predominată și în anulŭ 1888 de politica Germaniei și a cancelarului ei. Strigătele de alarmă veneau tóte dela Berlinŭ, dela oficioșii lui Bismark, carĭ semnalau mereu pericule amenințătóre pentru pace din rĕsăritŭ și dela méḑănópte.

Cea mai mare sensațiune a făcut'o la începutulŭ anului publicarea tractatului de alianță germano-austriacŭ și în legătură cu acésta discursulŭ, ce l'a ținutŭ principele Bismark la 6 Februarie în parlamentulŭ germanŭ.

In acestŭ discursŭ cancelarulŭ germanŭ a desfășuratŭ drapelulŭ triplei alianțe, Elŭ a ḑisŭ cu alte cuvinte: Ne-amŭ datŭ tótă silința sĕ susținemŭ bunele relațiunĭ de mai nainte cu Rusia, dér decă acésta n'ar voi sĕ mai mérgă cu noi, nu o vomŭ trage de mânecă, suntemŭ destulŭ de tarĭ prin alianțele nóstre de a ne apĕra la casŭ de nevoiă și în contra Rusiei și în contra Franciei.

Cu deosebire Francia este care pricinuesce Germaniei marĭ îngrijirĭ și temerĭ și cancelarulŭ germanŭ nu s'a sfiitŭ a acusa pe Francesĭ, că uneltescŭ în contra păcii voindŭ sĕ câștige opiniunea publică din Rusia pe partea lorŭ cu ajutorulŭ panslaviștilorŭ, carĭ suntŭ dușmanii declarațĭ ai Germaniei.

Mórtea împĕratului Vilhelm I întêmplată la 9 Martie și suirea pe tronŭ a fiiului sĕu Fridericŭ III părea că au avutu unŭ efectŭ binefăcĕtorŭ asupra raporturilorŭ dintre Germania și Francia, căcĭ Francesii prețuiau fórte multŭ însușirile nobile și virtuțile de regentŭ ale împĕratului Fridericŭ III.

Dér nu i-a fostŭ datŭ acestui liberalŭ împĕratŭ de a domnì decâtŭ trei lunĭ și érășĭ se adunară nuorĭ furtunoșĭ la granița germano-francesă. Mĕsurile rigurose luate de guvernulŭ germanŭ în privința paspórtelorŭ, au fostŭ succedate de altele și Francesii au rĕspunsŭ prin contra-mĕsurĭ de-unŭ caracterŭ totŭ așa de dușmănosŭ.

Suirea pe tronŭ a actualului împĕratŭ germanŭ Wilhelm II deșteptà nouĕ temerĭ cu deosebire în Francia, că dênsulŭ va fi mai multŭ înclinatŭ spre rĕsboiu.

Visita ce a făcut'o însĕ împĕrutulŭ-Wilhelm II imediatŭ curții din Petersburgŭ și primirea strălucită ce i-s'a făcutŭ acolo a datŭ situațiunei unŭ timbru mai pacificŭ.

Wilhelm II a visitatŭ mai târḑiu și curțile aliate dela Viena și Roma, accentuândŭ cu acestŭ prilegiu în deosebĭ legătura de arme dintre Germania, Austro-Ungaria și Italia. Mai târḑiu împĕratulŭ germanŭ a primitŭ contra-visita țarului Rusiei la Berlinŭ, care visită a fost tălmăcită earășĭ în favórea păcii.

Decă tênĕrulŭ împĕratŭ germanŭ a continuatŭ politica din afară în spiritulŭ pacĭnicŭ alŭ tatălui sĕu, nu se póte susține totŭ aceea în privința politicei interióre. Wilhelm II din capulŭ locului a declaratŭ că aderă la principiile protesate de buniculŭ sĕu Wilhelm I, carĭ nu se unescŭ cu vederile liberale și generóse ce le desfășurase tatălŭ sĕu Fridericŭ III în proclamațiunea sa către poporŭ și în rescriptulŭ sĕu către principele Bismark.

Mână 'n mână cu cancelarulŭ sĕu împĕratulŭ germanŭ de aḑĭ tinde a face Germania totŭ mai tare și mai temută. Fridericŭ III însĕ nu se mulțumea numai cu-o Germaniă tare, ci mai voia ca ea sĕ fiă liberă și fericită.

Revocarea trimisului Serbiei din Viena.

Fóia oficială din Belgradŭ a publicatŭ ukazulŭ regescŭ prin care trimisulŭ de până acum alŭ Serbiei la curtea din Viena, d-lŭ Milan Boghicevicĭ, e pusŭ în disponibilitate și în locu'i e numitŭ consilierulŭ de statŭ d-lŭ Milan Petronjevicĭ ca trimisŭ sêrbescŭ în Viena.

Revocarea d-lui Boghicevicĭ nu s'aștepta în cercurile diplomatice mai alesŭ că dênsulŭ e rudă de aprópe cu regele Milan, a luatŭ parte activă la revisuirea constituțiunei și cu ocasiunea procesului de divorțŭ între regele Milan și regina Natalia, dênsulŭ a dusŭ din Viena la Belgradŭ pe principele moștenitorŭ.

Causa pentru care dênsulŭ a fostŭ revocatŭ se ḑice a fi curentulŭ anti-austriacŭ care ar domni acum la curtea din Belgradŭ și d-lŭ Boghisevicĭ era aderentŭ înfocatŭ alŭ Austriei.

Dênsulŭ a primitŭ o depeșă dela ministrulŭ de esterne Mijatovicĭ, în care acesta în numele regelui îi mulțumesce pentru serviciile ce a făcutŭ până acum și de sub care .serviciu este suspendatŭ. Totd'odată i se scrie, că regele ilŭ lasă a alege între a veni la Belgradŭ orĭ a a merge la Roma ca representantŭ alŭ țĕrii. Elŭ a rĕspunsŭ numai decâtŭ că din cause private este silitŭ a refusa sĕ fie trimisŭ la Roma și că se va reîntórce la Belgradŭ.

D-lŭ Kalnoky șĭ-a esprimatŭ viua sa pĕrere de rĕu, pentru că d. Boghicevicĭ părăsesce Viena, unde se bucura de multe simpatii, căcĭ lucrase multŭ pentru a întreține relațiunĭ amicale între Austria și Serbia.

Se ḑice că însemnate schimbărĭ se vorŭ face și între personalulŭ legațiunei sêrbe din capitala Austriei.

Crisele politicei coloniale germane.

Imperiulŭ germanŭ este încurcatŭ nu numai în Africa ostică, la Zanzibarŭ, ci și în insulele Samoa și în țera poporului Damara de pe teritorulŭ africanŭ sudvesticŭ de sub protecțiunea germană. Revolta din Samoa a costatŭ până acum pe Germanĭ unŭ numĕrŭ mărișorŭ de morțĭ și rănitĭ. Scirile sosite în Berlinŭ aruncă vina pe Americanii, carĭ trăescŭ în Samoa, că ei ar fi revoltatŭ pe indigenĭ. „Börsen Zeitung“ crede, că fiindŭ Germania și Anglia deplinŭ de acordŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

O scurtă privire la anulŭ nou 1889.

De abia este unŭ timpŭ în decursulŭ anului, în care sĕ se poftéscă atâta bine și sĕ se iée atâta împrumutŭ ca la anulŭ nou.

Servitorulŭ séu lacheulŭ, bucătăresa séu fata de casă, în deobște toțĭ cei ce intră dintêiu în casa, în care amŭ fostŭ atâtŭ de ferícițĭ sĕ ajungemŭ anulŭ nou, se întrecŭ în a ne pofti atâtŭ în prosă, câtŭ și în versurĭ totŭ ce este mai bunŭ pe sub sóre. Numai o clasă de ómenĭ nu primesce felicitărĭ de anulŭ nou și aceștia suntŭ anume seracii, carĭ firesce, n'au cu ce plătì felicitările. Așaderă ne aflămŭ și în casulŭ acesta înaintea semnului caracteristicŭ alŭ timpului nostru: „tóte pentru banĭ.“

Declarŭ sĕrbătoresce din capulŭ locului, că departe este de mine cugetulŭ de a'i taxa pe felicitanții de anulŭ nou cu felŭ de felŭ de epitete dejositóre. Căcĭ acei felicitanțĭ facŭ numai ceea-ce din datină și din necesitate trebuescŭ se facă. Că cuvintele lorŭ sună altcum decum suntŭ simțĕmintele inimei lorŭ, acésta este numai imitațiune séu decă voimŭ sĕ'i ḑicemŭ mai bine, o cultură mai înaltă. Tótă lumea este în ḑiua de astăḑĭ prelinsă de cultură. Decă în timpurile mai de de multŭ se întêmpla ca sĕ'i ḑicĭ cuiva la despărțire cuvinte ce într'adevĕrŭ le-ar fi meritatŭ, în ḑiua de astăḑĭ te desparțĭ cu cuvintele „servŭ plecatŭ“, séu că poftescĭ „ḑiua bună“. Chiar și aceste cuvinte n'au sĕ însemneze ceea ce ar trebuì sĕ însemneze. Și așa noi concedemŭ cu inima liniștită ca sĕ fimŭ felicitațĭ, deși prin acele felicitărĭ felicitanții au mai multŭ în vedere favorurile séu bacșișurile ce le potŭ căpĕta.

Se află fórte mulțĭ ómenĭ, carĭ în restimpŭ de o jumĕtate de anŭ socotescŭ înainte venitele lorŭ estraordinare dela anulŭ nou. Mulțĭ au căpĕtatŭ împrumutŭ mantalele de iérnă dela croitorĭ numai în contulŭ evlaviósei datine a posesorilorŭ de banĭ. Nu numai datinile cele vechĭ, ci și cele nouĕ au unŭ înțelesŭ tare profundŭ.

Pagubă numai, că nu se póte gratula statului, séu mai bine ḑisŭ, ministrului de finanțe, ca aeela în forma de bacșișŭ sĕ ierte contribuabililorŭ măcarŭ o parte din contribuțiune. Dér cu privire la acésta au valóre cuvintele poetului Dante, ce le-a vĕḑutŭ scrise pe pórta iadului: „lasciate ogni speranza!“

Cu puține ḑile mai'nainte s'a primitŭ de către dieta țĕrii noulŭ proiectŭ de lege cu privire la apĕrarea țĕrii. După anulŭ nou o sĕ vină la desbatere bugetulŭ, ce se mai tĕlcuesce și cu cuvintele „fóia de bucate“, care se află ilustrată în cărțile de darŭ“. Atuncĭ o sĕ aflămŭ că îmulțirea numĕrului soldațilorŭ o sĕ ne coste și mai mare sumă de banĭ. Imprejurarea, că sfătuirea asupra bugetului s'a lăsatŭ până după anulŭ nou are sĕ se mulțuméscă numai „părintescei considerațiunĭ“ fața de contribuabilĭ. O sĕ se sfătuéscă decĭ înalții seniorĭ (magnațĭ), că asupra cărorŭ obiecte sĕ mai pună dare.

In anulŭ trecutŭ s'a aruncatŭ contribuțiune mai mare asupra tutunului, țigărilorŭ, vinarsului și zacharului. Ar fi de doritŭ ca ministrului de finanțe sĕ nu'i mai plesnéscă prin capŭ alte proiecte de dărĭ nouĕ, dér garanțiă pentru acésta nu este, mai vertosŭ în aceste timpurĭ, în carĭ ne putemŭ aștepta în tótă bună dimineța la unŭ atacŭ din partea Rușilorŭ!

Europa nóstră este partea cea mai vechiă și mai cultivată a lumei. Așa'mĭ spuseră odinióră în școlă învĕțătorii. Atuncĭ eu mĕ simțeamŭ fălosŭ de acéstă împrejurare! Astăḑĭ sunt deja de totului totŭ lecuitŭ de acea închipuire grozavă de odinióră. Prin șirele următóre așŭ voi bucurosŭ sĕ'i arătŭ cetitorului pretinosŭ prin unŭ esemplu cum ni-se înfățișéză în ḑiua de astăḑĭ Europa, continentulŭ celŭ mai cultivatŭ!

Intr'un ținut órecare era un proprietarŭ agronomŭ, studiatŭ și cultivatŭ. Elŭ pricepea multŭ din astronomiă, din chemiă și alte sciințe și se acomoda strict în lucrările sale după sciințele ce le posedea. Elŭ însemna cu acuratețá tóte venitele și cheltuielile precum și împrumuturile ce le făcea. Dér astăḑĭ elŭ nu

în privința viitórei desvoltărĭ a lucrurilorŭ în Samoa, în celŭ mai scurtŭ timpŭ se va proclama protecțiunea germană peste insulele Samoa. Corespondența diplomatică privitóre la insulele Samoa s'a înaintatŭ deja congresului Statelorŭ Unite. Fóia comercială din Newyork dice relativŭ la acéstă corespondență, că grupa insulelorŭ Samoa n'are valóre pentru Uniunea americană, ca din pricina lorŭ să provóce diferențe cu alte puterĭ.

Despre crisa din țéra poporului Damara comunică o telegramă din Londra, că după unŭ raportŭ amĕrunțitŭ sositŭ din Capstadt, tractările ce s'au ținutŭ în Okanhandja între comisarulŭ imperiului germanŭ Dr. Göring și între căpetenia poporului Damara, Kamaherero, s'au terminatŭ cu aceea, că Dr. Göring, vĕdĕndŭ tractatele încheiate de poporulŭ Damara cu Englesulŭ Lewis, a recunoscutŭ, că în fața acelorŭ acte nu mai are nicĭ unŭ dreptŭ în țéră. Raportulŭ mai spune, că Germanii părăsescŭ țéra poporului Damara cu cea mai mare grabă și că missionarii s'arŭ afla în mare periculŭ. După o publicare făcută în „Borsen-Zeitung", Lewis ar fi înfățișatŭ unŭ documentŭ, din care reese, că pretențiunile sale suntŭ mai vechĭ, decâtŭ tractatulŭ de protecțiune germanŭ. Se póte aminti, că dela parlamentulŭ germanŭ se va cere unŭ adausŭ de 102,000 mărcĭ în bugetŭ pentru acestŭ teritoriu africanŭ sudvesticŭ.

SCIRILE ĐILEĬ.

Balulŭ vĕduvelorŭ. Sâmbătă, în séra de anulŭ nou, s'a datŭ în sala otelului „Nr. 1" din locŭ balulŭ Reuniunei pentru ajutorarea vĕduvelorŭ române din Brașovŭ-Săcele. Petrecerea a fostŭ bine cercetată, costumulŭ naționalŭ fórte bine representatŭ. La medulŭ nopții s'au jucatŭ frumosŭ și fórte bine „Călușarulŭ" și „Bătuta" de 12 tinerĭ sodalĭ din locŭ. Pecând se sfârșia „Bătuta", sala încĕpŭ a se întuneca, orologiulŭ bătea 12, anunțândŭ încheiarea vechiului anŭ, și curĕnd după acésta sala se lumină din nou și apărŭ unŭ copilașŭ îmbrăcatŭ ca ânger, care ridicatŭ pe brațele unui tinĕrŭ anunță sosirea noului anŭ, felicitândŭ publiculŭ prin câteva versurĭ ocasionale. După acésta d-lŭ profesorŭ Ar. Vlaicu prin o vorbire ocasională arătă însemnătatea acestei petrecerĭ, menite a întinde mână de ajutorŭ vĕduvelorŭ române serace. Petrecerea ar fi fostŭ și mai animată, décă după călușarŭ n'ar fi urmatŭ acelŭ lungŭ și obositorŭ cotillon, ca unŭ contrastŭ prea mare, și décă se ținea sémă de publiculŭ din Scheiu, în ce privesce danțulŭ. Altmintrelea cu satisfacțiune amintimŭ, că d-na casieră Victoria C. Juga, d-na Otilia n. Orghidanŭ dela cassă și d-șórele Maria Dobreanŭ și Victoria Iosifŭ, controlore, erau vesele de succesulŭ materialŭ alŭ acestei petrecerĭ.

***

Convențiunea comercială. D-lŭ Titu Maiorescu, ministrulŭ cultelorŭ și instrucțiunei din România, va pleca la 15 Ianuarie la Viena, scrie „Românulŭ", în vederea încheierei convențiunei comerciale cu Austro-Ungaria.

***

Faptă laudabilă. Comitetulŭ parochialŭ din comuna Comlăușŭ a cumpăratŭ la licitațiune publică în dilele trecute casa și pământulŭ unei vĕduve și a 4 orfanĭ cu intențiunea ca să vină în ajutorulŭ numițilorŭ orfanĭ, lăsându-le și mai departe în folosință pământulŭ părintescŭ sub condițiunea, ca după prețulŭ de cumpĕrare să solvéscă bisericei interese, și să amortiseze capitalulŭ în rate, până ce vorŭ plăti întrégă sumă, când apoi li-se va reda dreptulŭ de proprietate. Comitetulŭ perochialŭ a făcutŭ o faptă vrednică de laudă.

***

Artiste române. „Românului" i se scrie din Parisŭ: „După studiele și ardórea ce pune în studiarea artei sale, tinĕra nóstră artistă d-șóră Ana Cinpagea va deveni o bună tragediană". De altă parte d-na Hartularŭ (Darclée) jócă la marea operă din Parisŭ totŭ cu mai mare succesŭ. In lipsa vestitei cântărețe Patti, rolurile principale le jócă d-na Hartularŭ.

***

Sarcofage antice. D-lŭ Nicolau *Cena* căpitanŭ ces. reg. în regimentulŭ de infanterie 31, din care unŭ batalionŭ se află în Bosnia-Herțegovina, a adresatŭ din Focia academiei c. r. de sciințe din Viena unŭ raportŭ despre aflarea unorŭ sarcofage antice pe acolo.

***

Reorganisarea Dobrogei. Miniștri românĭ suntŭ ocupațĭ de idea reorganisării provinciei Dobrogea. Unii suntŭ de părere a se numi unŭ administratorŭ, alții însĕ susținŭ ca ea sĕ fiă încorporată la România bucurându-se de tóte drepturile și privilegiile. In orĭ ce casŭ, dice „Românulŭ", se va numi o comisiune specială, care sĕ studieze acéstă cestiune din tóte punctele de vedere și sĕ înainteze raportulŭ ei consiliului de miniștri.

***

Ministerulŭ de rĕsboiu alŭ României are intențiunea sĕ introducă mai multe modificărĭ în fabricarea cartușelorŭ. In acestŭ scopŭ a cerutŭ dela tóte statele din Europa mai multe probe și modele.

***

Comitetulŭ românŭ pentru esposiția din Parisŭ amintesce domnilorŭ espunĕtorĭ, că produsele d-lorŭ trebue sĕ fiă trimise la Bucurescĭ celŭ mai târdiu la 15 Februarie st. n. pentru că după aceea vor fi trimise la Parisŭ. In consecință d-nii espunĕtorĭ din județele unde suntŭ instituite comitete locale, vor depune produsele d-lor comitetului contra unei recipise înaintea acelei date; acei din județele unde nu suntŭ comitete, vorŭ trimite produsele directŭ comitetului centralŭ 11 bis str Mercur, care le va elibera recipisa. Comitetulŭ centralŭ rógă totodată cu stăruință pe d-nii espunĕtorĭ, carĭ n'au trimisŭ încă formulele, sĕ le înapoieze câtŭ mai curĕndŭ, complectate cu tóte indicațiunile cerute.

***

Esposiția de pictură în Bucurescĭ. Esposițiunea de pictură, ce s'a întocmitŭ în mărețulŭ palatŭ alŭ Ateneului din Bucurescĭ s'a deschisŭ de câteva dile și e visitată de fórte multă lume. S'au încassatŭ pe fiecare di mai multŭ de 300 de intrărĭ. Unele tablourĭ au fostŭ deja cumpĕrate de amatorĭ.

***

Conferințele Ateneului din Bucurescĭ vorŭ începe în a doua jumĕtate a lunei Ianuarie.

***

Stânca lui Napoleonŭ. Diarele din Stuttgart scriu, că guvernatorulŭ din Ulm a decisŭ sĕ arunce în aerŭ prin dinamită enorma stâncă istorică, în vĕrfulŭ căreia Napoleon I. a asistatŭ în 1805 la defilarea trupelorŭ austriace după capitularea fortăreții.

Amintirĭ din anulŭ 1888.

Solidaritate. O adevĕrată bucuriă semțimŭ, décă în aceste timpurĭ critice când se cere mai multŭ ca orĭ și când sĕ fimŭ solidarĭ, putemŭ înregistra sub rubrica acésta și câteva casurĭ de solidaritate națională împreună cu binecuvĕntatele ei fructe.

La loculŭ primŭ amintimŭ solidaritatea confrațilorŭ noștri din părțile Caransebeșului, care în anulŭ trecutŭ s'a veditŭ póte mai strălucitŭ ca totdéuna. Ei se grupézĕ în jurulŭ vrednicului lorŭ conducĕtorŭ, generalŭ *Doda*, îlŭ ascultă, îlŭ însoțescŭ cu credință și fără șovăire acasă, ca și înaintea tribunalului, unde își manifestézĕ în fața contrarilorŭ solidaritatea lorŭ cu dĕnsulŭ.

La 25 Februarie Românii beiușenĭ, prin solidaritatea manifestată cu ocasiunea alegerei representanței lorŭ comunale, învingŭ asupra partidei ungurescĭ.

La 17 Iulie, cu ocasiunea alegerei a 46 membri în consiliulŭ comunalŭ, Românii brașovenĭ, în solidaritate cu Sașii, batŭ partida ungurescă.

Românii din Mehala prin solidaritate se smulgŭ de sub jugulŭ sĕrbescŭ. Românii din Satu-Chinezŭ prin solidaritate își eluptă autonomia bisericéscă.

Mișcarea culturală, literară și economică. In Hodoniu din protopresbiteratulŭ Timișórei, apoi în Șomoscheșŭ din protopresbiteratulŭ Jenopolei s'au înființatŭ corurĭ nouĕ de plugarĭ.

In comitatulŭ Hunedórei s'a constituitŭ la 11 Febr. n. definitivŭ Reuniunea femeilorŭ române de acolo.

In Oravița d-na Livia Vuia a luatŭ inițiativa pentru înființarea unei reuniunĭ a femeilorŭ române din Oravița și jurŭ cu scopulŭ de a ridica o scólă română de fetițe.

La 21 Febr. n. s'a constituitŭ Reuniunea femeilorŭ române din Aradŭ și jurŭ cu scopŭ de a crea unŭ fondŭ din care se va înființa în Aradŭ unŭ institutŭ românŭ confes. gr. or. cu o scólă poporală elementară și cu internatŭ pentru educațiunea fetelorŭ române.

In 10 Martie st. n. s'a constituitŭ societatea acționarilorŭ înființătorĭ ai institutului tipograficŭ din Orăștiă.

In 3 Martie și-a începutŭ activitatea noulŭ institutŭ de creditŭ și economii „Bistrițana" din Bistrița.

La 13 Martie n. s'a ținutŭ prima ședință comitetulŭ Reuniunei române agricole din comitatulŭ Sibiiului.

In conferința dela 11 Februarie n., ținută în Șomcuta-mare, Românii din comitatulŭ Sătmarŭ, Sĕlagiu și Solnoc-Dobéca au decretatŭ înființarea pe acțiunĭ a unui convictŭ gr. cat. românŭ în Baia-mare.

In Remetea-Timișană s'a înființatŭ unŭ corŭ nou de plugarĭ, care în 6 Martie a datŭ unŭ concertŭ.

In 21 Iunie s'a constituitŭ Reuniunea învĕțătorilorŭ românĭ gr. cat. din ținutulŭ Lugoșului.

La 1 Septemvre s'a deschisŭ scóla de fetițe din Șimleulŭ Silvaniei ridicată de Reuniunea femeilorŭ române din Sĕlagiu

In Năsĕudŭ s'a ridicatŭ noulŭ edificiu alŭ gimnasiului românŭ.

In Blașiu s'a înființatŭ o nouĕ scólă românéscă de gimnastică.

In Clușŭ s'a luatŭ inițiativa pentru înființarea unei reuniunĭ a femeilorŭ române din Clușŭ și jurŭ.

In decursulŭ anului espiratŭ amŭ mai înregistratŭ și îmbucurătórea scire, că preoții mai multorŭ comune din părțile Aradului au hotărîtŭ împreună cu credincioșii lorŭ a se constitui în reuniunĭ de moderațiune.

La loculŭ acesta ar fi a se însemna clădirea unui frumosŭ numĕrŭ de scóle poporale românescĭ, cum ar fi școla poporală din Cojocna etc., apoi inaugurarea mai multorŭ bisericĭ nouĕ, d. e. biserica din Băla, Iclăndelŭ etc.

Ce privesce literatura, cu mulțumire trebue sĕ înregistrămŭ, că și în decursulŭ acestui anŭ amŭ pututŭ anunța aparițiunea mai multorŭ scrierĭ valoróse, mai cu sémă pe terenulŭ instrucțiunei poporale: scrierĭ economice, d. e. despre stupăritŭ, economia câmpului, industria de casă etc., apoi scrierĭ teologice, pedagogice, belestristice și altele. Ba deodată cu serbarea aniversarei de 50 de anĭ a „Gazetei Transilvaniei" a începutŭ sĕ apară și o fóiă musicală, „Musa Română", care este deja fórte lățită.

Unŭ pasŭ de mare însemnătate s'a făcutŭ în literatura română și prin hotărîrea de a se tipări cărțile bisericescĭ din biserica română gr. or. cu litere latine, care hotărîre s'a luatŭ în congresulŭ naționalŭ bisericescŭ gr. or. convocatŭ la 1 (13) Octomvre în Sibiiu.

Iubileurĭ. Décă e vorba ca și unŭ poporŭ asupritŭ și lipsitŭ de libertate sĕ aibă dile de veseliă, atuncĭ anulŭ 1888 cu di de veseliă s'a începutŭ pentru no[...] căcĭ la 1 Ianuarie și în preséra ac[...] dile s'a sĕrbătoritŭ în Brașovŭ jubil[...] de 50 de anĭ alŭ „Gazetei Transilvan[...] care a fostŭ salutată de Românii [...] tóte unghiurile.

O di sĕrbătoréscă a fostŭ pent[...]

---

mai este proprietarŭ, agronomŭ, pe când țĕranulŭ celŭ fără atâta sciință și astădĭ se mai ocupă cu cultivarea pământului deși nu și-a însĕmnatŭ nicĭ când venitele și cheltuelile, cu atâtŭ mai puținŭ datoriile, despre carĭ numai din audite scie că se suntŭ acelea.

Europa se administrézĕ astădĭ rigurosŭ după tóte sciințele moderne, dér din contră face datorii în modŭ înspăimântătorŭ. 'Nicĭ unŭ bărbatŭ de statŭ din Europa nu se întrébă că „câtŭ am", ci „câtŭ îmĭ trebuesce". Ceea-ce apoi n'are, împrumută — firesce dela Jidovĭ. De-aceea Europa într'adevĕrŭ nu este mai multŭ a Europenilorŭ, ci a Jidovilorŭ, carĭ au venitŭ și vinŭ totŭ mereu din Asia.

Anŭ nou fericitŭ decĭ concetățenĭ europenĭ, nu vĕ plângețĭ și nu desperațĭ pentru-că vĕ apasă până la pământŭ greutatea dărilorŭ! Căcĭ înzadarŭ nu vĕ împrumută sume nouĕ Jidanii, voi trebue totușĭ sĕ plătițĭ cametele cametelorŭ!

In tinĕra parte alumii, în America, nu se află nicĭ o cultură vechiă. Liberele state din Amarica de Nordŭ suntŭ numai de o sută de anĭ unite într'unŭ singurŭ statŭ — și deja astădĭ nu sciu ce sĕ facă cu banii. In decursulŭ marelui rĕsboiu civilŭ au fostŭ silite sĕ facă datorii, dér chiar acele datorii, ce aveau sĕ fie plătite numai în anulŭ 1890, se plătescŭ astădĭ. Ba ce e mai multŭ, bărbații de statŭ de acolo nu sciu ce sĕ facă cu prisosulŭ venitelorŭ. In anulŭ 1888 a fostŭ unŭ prisosŭ de 119,612,116 dolarĭ (dolariulŭ = 2 fl. 40 cr. v. a.).

Pe anulŭ 1889 se aștéptă deja la unŭ prisosŭ nu în sumă de 104,000,000 dolarĭ. Președintele a provocatŭ cu urgență pe toțĭ impiegații statului ca sĕ micșoreze vama pe mărfurĭ (deórece America din acestea are celŭ mai mare venitŭ), pentru-că nu mai este locŭ unde sĕ se așede banii incurșĭ pentru visteria statului. La 1 Noemvre 1888 se aflau în visteriă 223,209,020 dolarĭ în monete de aurŭ, 249,979,440 dolarĭ în monete de argintŭ, 24.088,769 dolarĭ în monete micuțe de argintŭ, 36,813,320 dolarĭ în note unioniste și mai multe milióne în alte lucrurĭ prețióse, în sumă de 657, 296,830 dolarĭ.

La cetirea acestorŭ numerĭ, pe noi Europenii pare-că ne cuprinde o amețélă. Cultura nóstră cea înaltă, înțelepciunea nóstră pentru ce ne este bună? Noi plătimŭ mai pentru fiăcare obiectŭ scumpei nóstre patrie dare. Statulŭ în totdeauna este la ușa nóstră, *mănâncă, bea* și *fumézĕ*, împreună cu noi.

Dér dragulŭ meu coeuropenŭ, decumva ți-se va face greu la inimă (ceea-ce nu trebue sĕ ți-se facă chiarŭ la începutulŭ anului nou) de frică că prea ușorŭ s'ar pute întempla ca sĕ fimŭ încărcațĭ pentru fiăcare obiectŭ cu dare, află, că parlamentulŭ englesŭ a dată la anulŭ 1644, 26 Martie, ordinațiunea acésta: „Fiăcare familiă sĕ mânce în fiăcare sĕptĕmână cu o mâncare mai puținŭ și prețulŭ acelei mâncărĭ sĕ'lŭ depună la cassa publică".

Dér nouĕ, 'har Domnului, ne este ertatŭ sĕ mâncămŭ de atâtea orĭ, de de câte-orĭ avemŭ!

Până una-altă însĕ: „Anŭ nou fericitŭ".

(Sch.) **V. Florianŭ.**

Românii grănițerĭ din fostulŭ regimentŭ alŭ doilea de granițā din Năsĕudŭ ḑiua de 4 Octomvre st. n. când cu mare solemnitate s'a serbatŭ aniversarea de 25 de anĭ dela deschiderea gimnasiului românescŭ de acolo inaugurându-se totodată noulŭ și pomposulŭ edificiu gimnasialŭ.

Dintre particularĭ șĭ-a serbatŭ la 17 Noemvre jubileulŭ de 50 de anĭ ai activitățiĭ sale de advocatŭ, d-lŭ Iosifŭ Popŭ din Șomcuta mare, apoi jubileulŭ de 50 de anĭ ca învĕțătorŭ d-lŭ Iosifŭ Novacŭ din Oravița montană carĭ au primitŭ cu acéstă ocasiune vii dovedĭ de simpatiă.

Imbunĕtățirea sórtei clerului mireanŭ în România.

Raportul Presfințitului Episcopŭ Silvestru al Hușilor pentru fixarea parochielorŭ urbane și rurale din tótă țera, înfățișatŭ sf. Sinodŭ din sesiunea trecută, a eșitŭ de sub tiparŭ. Extragemŭ din elŭ următórele date interesante:

Raportulŭ constată existența în tótă țera a 983,214 familii ortodoxe române, însumândŭ 4.327.561 suflete, cu 6761 biserici slujite de 4683 preoțĭ mirenĭ, 123 diaconĭ, afară de acei clericĭ mirenĭ aflațĭ în serviciulŭ mănăstirilorŭ și alŭ schiturilorŭ de maicĭ. Se ințelege, că în acéstă cifră nu intră preoțĭ și diaconĭ monahĭ. Raportulŭ conchide la admiterea a 297 parochii urbane și 2734 parochii rurale pentru tótă România. Scăḑêndu-se bisericile ce au fondurile lorŭ particulare de întreținere, rĕmânŭ 606 preoțĭ și 123 diaconĭ în parochiele urbane și 4077 preoțĭ în parochiele rurale, alŭ cărorŭ numĕrŭ urméză a se reduce treptatŭ până la rĕmânerea unui preotŭ de fiecare parochiă. Raportulŭ propune încă o mulțime de mĕsurĭ relative la ridicarea în generalŭ a stărei bisericei nóstre naționale, tóte vrednice de luată în considerațiune, dér împreunate cu marĭ greutățĭ financiare. Mijlócele propuse de Presfințitulŭ Episcopŭ Melchisedecŭ alŭ Romanului pentru îmbunĕtățirea sórtei clerului mireanŭ suntŭ: a se hotărî imediatŭ unŭ bugetŭ fiecărei parochie de 2000 lei anualŭ, din care 1200 léfa preotului în sarcina statului, ér 800 lei pentru întreținerea celorlalțĭ servitorĭ ai bisericei în sarcina comunelorŭ orĭ a județelorŭ cu obligațiunea prin lege a se înscrie din oficiu în budgetele lorŭ; în modulŭ acesta statulŭ ar avé îndatorirea a prevedé în bugetŭ pentru existența parochielorŭ o sumă de 3.637.200. Și acéstă sumă este minimulŭ posibilŭ, căcĭ léfa de o sută lei va urma a se împărți între mai mulțĭ preoțĭ aflațĭ aḑĭ în cele mai multe parochii până se va reduce numĕrulŭ lorŭ la unulŭ. Statulŭ decĭ va trebui sĕ se execute, decă vosce într'adevĕrŭ îmbunĕtățirea sórtei clerului mireanŭ, ceea ce se impune ca o onóre națională.

Corespondența „Gaz. Trans."

Veneția infer., Decemvre 1888.

Cu ocasiunea visitărei cancelariei notariale din Veneția inf. prin Ilustritatea Sa Domnulŭ comite supremŭ alŭ Comitatuluĭ Făgărașŭ, însoțitŭ de doi funcționarĭ din centru și de primŭ-pretorele cercului, înainte de a începe visitarea cancelariei, a cercetatŭ școla capitală din locŭ, la care este încorporată și școla confesională, ce formézā clasa I. Cu acéstă ocasiune esaminându-se elevii școlei capitale din mai multe obiecte de învĕțămêntŭ, cu rĕspunsurile cele bune și precise Ilustritatea Sa s'a declaratŭ pe deplinŭ mulțumitŭ și în generalŭ în ceea ce privesce învĕțămêntulŭ. A observatŭ însĕ că salele de învĕțămêntŭ suntŭ nevĕrsite și cu deosebire sala pentru clasa I. Aci este de observatŭ, că vĕruitulŭ totdéuna s'a îndeplinitŭ prin concursulŭ primăriei comunale, dér în anulŭ acesta deși s'au făcutŭ recercările de lipsă, primăria n'a făcutŭ nimicŭ și astfelŭ responsabilitatea nu cade asupra Eforiei scolare, care nu are nicĭ o ingerință asupra vĕruitului salei pentru elevii școlei confesionale, ci numai față cu înaintarea învĕțămêntului. Decĭ ar fi de doritŭ ca primăria comunală la recercările autoritățilorŭ confesionale în viitorŭ sĕ dea mai multŭ sucursŭ și ascultare pentru ca în cele din urmă responsabilitatea sĕ nu cadă asupra autoritățilorŭ confesionale, carĭ în cele mai multe casurĭ suntŭ avisate a recurge la forurĭ mai înalte pentru a'șĭ putea împlini chemarea.

Voila, Decemvre 1888.

Ilustr. Sa d-lŭ comite supremŭ alŭ Comit. Făgărașŭ, Horváth Mihály, în luna lui Decemvre a. c. a întreprinsŭ o călĕtoriă, spre a visita (scontra) oficiele notariale precum și agendele lorŭ comunale din întregŭ comitatulŭ sĕu. So sindŭ în comuna Voila însoțitŭ de d-lŭ protonotarŭ I. Turcu, protopretorele Herszényi d-lŭ fisicŭ comitatensŭ Dr. Popŭ și mediculŭ cercualŭ Szabó, a visitatŭ și școla, unde, ascultândŭ și esaminândŭ rĕspunsurile micilorŭ elevĭ din classa I-II, a rĕmasŭ tare mulțămitŭ; de aicĭ a mersŭ în clasa de fetițe, la care funcționéză ca învĕțătóre — nu tocmai dela începutulŭ anului școl. — d-na Regina Bunea și unde încă a rĕmasŭ fórte mulțămitŭ și în specială i-au plăcutŭ frumósele lucrurĭ monufacturalĭ, lucrate de eleve; ér în urmă a trecutŭ în clasa superióră, adecă a trecutŭ în clasa III-IV, și aci după o esaminare din mai multe obiecte a fostŭ de asemenea fórte plăcutŭ surprinsŭ și mulțămitŭ. In fiă-care clasă a mulțămitŭ respectivului învĕțătorŭ în specie, ér în clasa superióră a mulțămitŭ tuturoru în genere, ḑicêndŭ, că a înțelesŭ încă mai de multŭ, că școlele grănit. suntŭ în rangulŭ primŭ, și că acésta este a se mulțămi Ilustr. Sale d-lui Baronŭ Ursŭ, carele cconduce aceste școle cu brațŭ tare.

De aci a plecatŭ apoi în alte comune. **Priveghetorulŭ.**

Intêmplări diferite.

Sinucidere. In hotelulŭ Panonia din Clușiu s'a împușcatŭ la 9 Ianuarie unŭ tinĕrŭ. In registrulŭ cĕlĕtorilorŭ era trecutŭ cu numele Alexander Nagy, calfă de lăcătușŭ, din Steinamanger.

Kulturegyletulŭ furatŭ. Unŭ discŭ de colectatŭ banĭ pentru Kulturegylet a fostŭ jefuitŭ de banii din elŭ de către o fată din casă. Norocululŭ Kulturegyletului, că abia erau câțiva creițarĭ de aramă în discŭ, cu carĭ nicĭ unŭ gunoiu n'ar puté maghiarisa.

Sinucidere. O a doua sinucidere s'a întêmplatŭ în Clușiu. Susana Pataki, o fată de 35 de anĭ, se împușcă în gură cu unŭ pistolŭ încărcatŭ cu ace.

Fabricațiunea și consumațiunea beuturilorŭ spirtóse în România.

In situațiunea presentată Camerei de ministrulŭ de finance, găsimŭ unŭ tablou, care ne dă datele corecte despre fabricațiunea și consumațiunea beuturilorŭ spirtuóse în România.

După acestŭ tablou, beuturile aflate în depositŭ la 1 Aprilie 1888 se urcă la cifra de 5.314.825 litri *spirtŭ* de 45,632,925 grade și 1.167.319 litri *bere*.

Beuturile indigene fabricate în cursulŭ anului 1887—88 atingŭ 3.615,394 litri *spirt* de 29.106.922 grade și 1.272.950 litri *bere*.

Cantitățile acestea dau în totalŭ 8.930.219 litri spirtŭ de 72,739,847 grade și 2.440.278 litri *bere*.

Din acestea *s'au consumatŭ în țeră* 4.741.970 litri *spirtŭ* de 39.437.270 grade și 1.780.486 litri *bere*; s'au esportatŭ 1,400.810. litri *spirtŭ* de 13.343,355 grade și 4610 litri bere.

Beuturile rĕmase în deposite la 30 Septemvre 1888 suntŭ: 1.897,711 litri spirtŭ de 16.512,514 grade și 544, 565 litri *bere*.

Taxele percepute de tesaurŭ în șese lunĭ din anulŭ 1888—89 atingŭ 3.142.984 francĭ pentru spirturĭ și 352.830 pentru bere, consumate bine înțelesŭ în țeră.

Taxele percepute dela beuturile importate dau următórele cifre: Spirturĭ fr. 10.176., diferite rachiurĭ fr. 13.404; bere fr. 2.666; licorŭ fr. 5.195.

Rachiurile indigene au produsŭ fiscului fr. 1.159.437.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS".

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Berlinŭ, 15 Ianuarie. Imperatulŭ a deschisŭ în persónă dieta. A accentuatŭ anume speranța în susținerea mai departe a păcii și a pusŭ în perspectivă ușurarea dărilorŭ. Acésta a făcutŭ bună impresiune.

Parisŭ, 15 Ianuarie. In culoarele camerei a provocatŭ Floquet pe deputatulŭ Lauer sĕ-șĭ justifice de pe tribună învinuirile sale în privința înstrĕinării fondurilorŭ secrete pentru propagandă contra lui Boulanger. Aceste invinuirĭ suntŭ clevetirĭ infame. Lauer refusă declarândŭ, că'i va trimite lui Floquet martorĭ, în casŭ când nu'șĭ retrage espresiunea. Floquet declară, că nu va primi martorii.

Intre Rochefort și între deputatulŭ Lissagaray a fostŭ unŭ duelŭ, cu care ocasiune s'au rănitŭ amêndoi.

Sofia, 15 Ianuarie. Cu ocasiunea schimbării anului prințulŭ Ferdinand, regele Milan și prințulŭ Nikita au schimbatŭ între dênșii cordiale felicitărĭ.

DIVERSE.

Unŭ directorŭ de balamucŭ înebunitŭ. Se scrie din Londra după o depeșe din New-York, că d. Magdonald, medicŭ-alienistŭ și directorulŭ spitalului de nebunĭ din acestŭ orașŭ, a înebunitŭ fără de veste. Intr'o diminéță s'a dus în bucătăria spitalului și a cerutŭ sĕ guste supa, ca de obiceiu. D'odată a plesnitŭ pe bucătarŭ cu lingura, cu care gustase din casanŭ. Bucătarulŭ credêndŭ, că asta e o pedépsă pentru că n'a făcutŭ supa bună, l'a lăsatŭ sĕ plece. Directorulŭ s'a dusŭ la nebunĭ și a începutŭ sĕ-i bată cu unŭ bâțŭ fórte grosŭ. Chiar nebunii furioșĭ au rĕmasŭ uimițĭ. Pe urmă nenorocitulŭ directorŭ s'a dusŭ în camera nevestei lui și a începutŭ sĕ facă o mulțime de estravaganțe. La țipetele acesteia au alergatŭ mai mulțĭ ómenĭ și au legatŭ pe directorulŭ. Din cercetările altorŭ doctorĭ s'a constatatŭ, că bietulŭ directorŭ a înebunitŭ cu desĕvêrșire și că nu mai e speranță sĕ se îndrepte.

Vesuvulŭ. Din Neapole se semnaléză o mare activitate a Vesuvului. Se observă colosale colóne de fumŭ și masse aprinse. Lava se varsă până la piciorulŭ conului sudosticŭ.

Fenomenŭ fisiologicŭ esplicatŭ de un copilŭ. Fiulŭ unui arendașŭ se silea a face sĕ înțelégă pe unŭ camaradŭ alŭ sĕu din școlă, cum rĕsare grâulŭ. — După ce ai sĕmĕnatŭ grâulŭ, pui băligarŭ deasupra. Atuncea, fiindcă grâului nu-i place mirosulŭ băligarului, care precum scii e fórte neplăcutŭ, se grăbesce sĕ ésă din pămêntŭ și sĕ se ridice câtŭ mai susŭ ca sĕ nu-lŭ mai simță.

Din viața lui Newton. Marele Newton era omulŭ celŭ mai distrasŭ și oratorulŭ celŭ mai... nulŭ din Camera Lorzilorŭ. Avea o singură servitore, care-i făcea și bucate. Intr'o ḑi Betty, (așa o chema) trebuindŭ sĕ se ducă în piață, lăsé pe stăpânulŭ sĕu în bucătăriă, ca sĕ supravegheze fierberea ouĕlorŭ. „Sĕ mai aștepțĭ cincĭ minute sĕ se încălḑéscă bine apa, și apoi sĕ aruncĭ oulŭ înăuntru; până atuncĭ mĕ întorcŭ și eu", ḑise Betty lui Newton. Marele astronomŭ luă oulŭ în mâna dréptă, ținêndŭ ceasorniculŭ în stânga; după cincĭ minute aruncă ceasorniculŭ în apa clocotită și băgă oulŭ în buzunarulŭ jiletcei. Când Betty se întórse, ceasorniculŭ ferbea în ting re și oulŭ se transformase în omletă în buzunarŭ. Singurulŭ discursŭ pronunțatŭ de Newton în camera Lorḑilorŭ în timpŭ de 30 de anĭ, a fostŭ următórea frasă, aruncată unui ușierŭ alŭ camerei: „Ușierŭ, închide ferestra că trage vêntul!"

Ḑei rĕsbunătorĭ. O istoriă hazliă ne sosesce din estremulŭ Orientŭ. Orașulŭ Fu-Tshên peșede mai multe pagode (temple), printre care una este locuită de ḑei rĕsbunătorĭ. Aci vinŭ de se rógă cei carĭ vorŭ ca vre-o nenorocire sĕ cadă asupra vrăjmașilorŭ lorŭ. Acum câtŭ-va timpŭ muri de-o-dată comandantulŭ trupelorŭ din acelŭ orașŭ. Poporulŭ declară, că ḑeii rĕsbunătorĭ trebue sĕ fi pricinuitŭ mórtea sa. Vice-regele, spre a da satisfacțiune opiniunei publice, ordonă sĕ se aresteze ḑeii vinovațĭ. Guvernorulŭ orașului se transportă în redutabilulŭ Ionctuor și arestă 16 idolĭ. Dér mai înainte d'a lua pe criminalĭ, acéstŭ funcționarŭ ordonă sĕ li-se scótă ochii spre a nu puté sĕ recunóscă pe judecătorii, carĭ îi vorŭ osândi și sĕ se rĕsbune în contra lorŭ. Judecătorii ordonară sĕ li-se tae capetele, ceea-ce se făcŭ.

O victimă a corsetului. De câte-orĭ nu s'a atrasŭ atențiunea asupra pré strînsei înșinorărĭ a corsetului, dér se vede, că deșertăciunea d'a apăré cu talia sveltă învinge la dame orĭ-ce povață bună. La unulŭ din ultimele balurĭ mascate din Petersburgŭ uneia dintre visitatórele balului nobilimei i-se făcŭ rĕu. D-șóra Jakoleff, așa se numesce victima corsetului, fŭ dusă în garderobă și cu totŭ ajutorulŭ medicalŭ, ce i-s'a datŭ îndată, murì. Din pricina pré strînsei înșinorărĭ a corsetului fŭ lovită de apoplexiă (dambla) de inimă.

Din viața lui Winkler. Celebrulŭ profesorŭ dela școla politechnică din Viena, E. Winkler, își făcea cursulŭ sĕu ordinarŭ de matematică. Venindŭ asupra proprietățilorŭ liniilorŭ paralele, elŭ le defini astfelŭ: Două linii paralele suntŭ acelea carĭ în curêndŭ se vorŭ întâlni. La acéstă definițiune nouă cu desăvêrșire, auḑitorii începură sĕ strige: Oh! Oh! esprimându-șĭ mirarea lorŭ. Elŭ însĕ le adaugă — Nu vĕ mirațĭ, d-lorŭ, sunt în stare a vĕ proba că așa este. Acum câțĭ-va anĭ împrumutasemŭ pe unŭ bunŭ prietinŭ cu o sumă óre-care de banĭ, asigurându-me că în curêndŭ mi 'i va înapoia. După ce a trecutŭ mai multă vreme, întâlnindu-lŭ i-am cerutŭ paralele. In curêndŭ îmĭ rĕspunse elŭ. Până astă-ḑĭ încă nu mi le-a datŭ. Vedețĭ dér, că două lucrurĭ, carĭ trebue sĕ se *întâlnéscă în curêndŭ*, eu și banii mei, nu s'au întâlnitŭ de locŭ. Așa e și cu întâlnirea liniilorŭ paralele.

De mâne încolo ḑiarulŭ nostru se va trimite numai celorŭ ce șĭ-au reînoitŭ abonamentulŭ.

Administrațiunea.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 12 Ianuarie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.23	Vênd.	9.24
Argintŭ românescŭ -	„	9.10	„	9.15
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.54	„	9.57
Lire turcescĭ - - -	„	10.82	„	10.88
Imperialĭ - - - -	„	9.82	„	9.88
Galbinĭ	„	5.65	„	5.72
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ - - -	„	124.—	„	125.—
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 14 Ianuarie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	101.60
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	93.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	144.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	98.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	116.75
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104.25
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.25
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	104.—
Acțiunile băncei austro-ungare - -	883.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	314.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	312.—
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - - -	5.69
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.14[1]
Mărcĭ 100 împ. germane - - - - -	59.1³/7½
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	120.80

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ şese lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şese lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

pe anŭ . . . . 2 fl.
pe şese lunĭ . . . . 1 fl.
pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România şi străinătate:

pe anŭ . . . . 8 francĭ
pe şese lunĭ . . . . 4 „
pe trei lunĭ . . . . 2 „

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

PUBLICAŢIUNE.

Duminecă în *15 Ianuarie st. v. (27 st. n.)* la 2 óre p. m. în cancelaria comunei Perşanĭ se va licita baia de pétră a bisericei de acolo, pe o durată de 10 anĭ după olaltă, condiţiunile de licitaţiune se potŭ vedea până în ḑiua destinată la oficiulŭ parochial din Perşanĭ. Preţulŭ strigărei e cu 160 fl. v. a. pe anŭ.

Perşanĭ, în 23 Decemvre 1888.
Oficiulŭ parochialŭ.
Ioanŭ P. Inţiu.

PUBLICAŢIUNE.

Lunĭ în *2 Februarie st. v. (14 st. n.)* la 2 óre p. m. în cancelaria comunei Perşanĭ se va ţinea licitaţiunea minuendă pentru edificarea scólei nouă din susŭ numita comună. Doritorii de a licita sĕ se insinue la oficiulŭ parochialŭ din Perşanĭ, spre a li-se trimite blanchetele necesare spre umplere.

Perşanĭ, în 23 Decemvre 1888.
Oficiulŭ parochialŭ.
Ioanŭ P. Inţiu

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute dimineţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 oră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Braşovŭ la *Reşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 oră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre dimineţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre dimineţa.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ omnibus	Trenu mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uiora	1.37			10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşu	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfaleu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Agostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ acceleratu	Trenu mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Agostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Haşfaleu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rev	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

Mureşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.40
Ţagu-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	— —

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	— —
Ţagŭ-Budatelecu	9.41
Murĕşŭ-Ludoşŭ	1.11

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii grose însemneză órele de nópte.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenu omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bĕrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Bĕrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşenĭ	12.30	7.12

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişóră	9.16

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.29	4.35
Şeica mare	3.02	5.05
Lómneşŭ	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneşŭ	9.45	10.50
Şeica mare	10.20	11.20
Copşa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ